

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraja. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gl. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Kako je „vera“ v nevarnosti.

Mi protestujemo zoper očitane, ki se vedno ponavljajo po klerikalnih listih, da bi bili mi proti duhovnikom sploh, ali proti stanu duhovenskemu. Ne, mi vemo in pove-mo, da je ta stan imel in ima mnogo poštenih mož, zvestih narodnjakov, ljubiteljev napredka in vsega lepega in dobrega. — Nego, ako mi govorimo proti nekaterim duhovnikom, imamo v mislih ali hinavce ali pa fanatike. Denes en primer, kakih popov mi trpeti ne moremo. Eden teh je ob volitvah strašno zoper dr. Vošnjaka agitiral z vpitjem, da je „vera“ v nevarnosti, kmetom lagal, da jim bo dr. Vošnjak „vero“ vzel, in sploh vse je počenjal ta „pravnar“. A kako on za „vero“ skrbi, kaže njegovo, slučajno v originalu nam v roke prišlo pismo:

„Ljuba Polona!

Jest bi bil odgovoril na poprejšno vašo pisanje, alj nisem vedel kaj pisati od zapuščine rajnkiga čast. gosp. fajmoštra, kakor da denarji v Šoštanju ležijo in še bojo ostali, dokler se žlahta zedinila ne bode. Zdaj ne vem ravno, kako je, alj je žlahta že denarje dobila alj ne, tudi ne vem, alj ste vi dobili alj ne, saj tako ni veliko.

Kar pa zadene strašila v starim farofu, sporočim to le: Po vašem zadnjem odhodu menda leta 1869 je začelo v jesen, kakor po zimi po dilah prav nerodno biti, oblačila so sebnjo ženske prenašati, na trame spodej strehe, kamor nobeden človek jiti ni hotel zavoljo slabiga rušta, obešati tako, da so ženske silni strah imeli in se je začelo po fari razglasati, da v farofu straši. Sosebno nerodno je bilo 9. Janu. rja 1870. Ker je

bilo ravno popisovanje, sem peljal nekatere gospode gledat na dile, kateri so se temu silno čudili. Naveličal sem se že te nerodnosti, ter začel premišlevati, kaj bi to pomenilo. Pridi mi na misel, da se zavoljo rajnkiga g. fajmoštra zna tako goditi. Grem eno jutro sam na dile, ter sem zaoblubil od tajistiga denarja, kterege ste meni posodili, 30 gl. to je trideset goldinarjev za cerkev obrniti, ako bi kedaj pri cerkveni rajtengi ne bi prav storili, drugo pa za sv. maše za njih in če bi kedaj nebi druge sv. maše prav opravljali alj nič ne opravljali, obrniti. Od tajistiga časa je postal popolnoma mir. Jest pa sem 30 gl. cerkvi dal za drugo pa svete maše opravljam, vsako leto po 2 alj 3 žegnane in nekaj pa tihih, tako da bi v 5 letih vse opravil.

Ako vam je to prav, mi pišite. Zapomnite pa ljuba Polona, da bi rajni gospod gotovo kaj za opravljanje svetih maš alj morebiti štiftenge še več storili, ako nebi njih previdnost Božja tako naglo iz sveta poklicala.

Iz serca želim, da bi prav srečni bili in prav zadovoljni in zdravi. Lepo pozdravim

Vaš

prijatelj

Heinrich Križan l. r.,
fajmošter

Sv. Janž Post Wölfan 8. Juni 1873.“

Tedaj duhovnik, eden največjih kričavev proti liberalcem, upotrebljuje vero na vraže, da priprosti dekli za „cerkev“ in za sebe nekaj morda krvavo zasluženih grošev iz žepa izvabi! Tu je samo slučaj, da smo original pisma dobili in imamo torej dokaz v roci, ki ga ni „Danica“ ni „Slovenec“ niti

„Gosp.“ in „Glas“ utajiti ne morejo. A vze-mimo, kako bi bili vsi vpili in rekli, da „lažemo“, da smo „proti veri“, proti „sveti cerkvi“, ko bi bili mi rekli sploh, da je kaj enacega med pravnerskimi duhovniki obče le mogoče, ko mi vemo, da se 100 tacihi slučajev niti ne izve.

Ponavljamo, kar smo od kraja rekli: nijso vsi duhovniki taki, kot ta Križan; dosti jih poznamo, ki so čestiti možje in dobri patrijotje. Ko bi ti večino imeli, potem je mir med nami. Ali dosti jih je ravno Križanovcev, ki vražarsko vero pospešujejo, pa pravijo, da sveto „vero“ branijo, ki proti slovenskim liberalcem, proti „Slov. Narodu“ in „Tedniku“ hujskajo, rujejo in vpijejo, a pravijo, da to vse iz ljubezni do „vernega“ naroda in za brambo njegovih „svetinj“ delajo.

Za to, da taka pisma ne bodo več mogoča, držimo se edino liberalno-narodnega programa, čegar jedro je: omika naroda. In ker „pravnarji“ ali „konservativci“ ali ultramontanci vedó, da, kadar bode narod omikan, ne bode več mogoče tako nevedno ljudstvo za „cerkev“ in „sv. maše“ plahtati, kakor se je to zgodilo („Polona“, revna dekla v Ljubljani, je namreč, kakor čujemo na to pismo okolo 100 gl. denarja „cerkvi“ in „za maše“ pustila rekoč, da neče da bi njen umrlj strije na ta svet nazaj hodili, ker njih duša nema miru!) — zato se ti mračnjaki v svojih „Novicah“ v „Danici“ in „Slovenca“ užje iz besede „omika“ norca delajo, zato so protivniki svobodne šole, — a ker svojih črnih nakan ne smejo pokazati, hujskajo, kakor je ta fajmošter Križan delal, na slovenske nesebične, narod ljubeče svobodo-

Listek.

Spéce jezero.

(Novela, francoski spisal Lucien Biart, posl.
Dav. Hostnik.)

(9. nadaljevanje.)

Ko pride družba do stanovališča, so velikanski kresi razsvitljevali malo dolinko. Pridejo na trato. Obilno obložena miza je čakala sprehajalcev.

Ko je ura devet, hoče pevka oditi. Donna Lorenca ji stisne roko. Njen ognjeni pogled se sreča s pevkinim, ki je bil nezaupen, hladan.

Don Ludoviko sedi na konji. Jahaje spredaj hoče spremiti goste do mej svoje domene, udvorljivost, katero mu je nalagala etiketa.

S terase je donna Lorenca gledala za jezdec. Vsela se je v kojko. Nilda jo je razpletala. Bila je nezrečeno vesela, da je ošabno tujko tako ponižala, in da je

iz nova dobila toliko pohvale zaradi smelega jahanja.

Kreola gre v sobo, skliče svoje služabnice, ter se stegne po fauteuilu tik balkona. Nijene sapice nij slišati, njenega šumenja Pokale so zadnje veje na umirajočem ognji. Počasi se mlada ženska vzdigne. Bleda, zobe stisnene, oko nepremakneno, zastoj poslušaje gre nazaj na teraso. Ure so tekale počasi, ta je odnesla to, prihodnja drugo kreolino nadejo. Vsakojake misli so jo mučile in begale. Vprla je oko v jezero, ter bdela, tako dolgo, da je prišel don Ludoviko, precej pozno v noči, po prstih, misleč, da soproga užje spi.

V.

Nekaj dni pozneje je napravil prefekt ples pevki na čast. Ta je bil še bolj krasen, kakor poprejšnji, s katerim jo je poslavlila municipaliteta. Lorenca gre na ples. Tam zagleda svojo sovražnico. Kreola je bila preveč ponosna, preveč zaljubljena sama v sebe, da bi se občutek, ki ga je imela pri

pogledu tujke, ne bil izrazil na zaničujočem obrazu. Zopet je hotela otemniti svojo nasprotnico s svojim ženskim ponosom, biti se je hotela z njo na njenem bojišču. Don Ludoviko je bil bolj zaničljiv v koketno Amerikanko, kakor kadar si bodi poprej.

Kar se tiče sennora Alberta, bil je otožen, pobit, sanjarsk. Nikomur si nij upal razodeti zla, ki ga je mučilo.

Ko donna Lorenca stopi v dvorano, kjer se je plesalo, vse ostrmi zaradi njene toalete, ki je njeni lepoti tako krasno pristojala. Kaj pa je bilo tudi veličastnejšega, ko njena pleča in njena ramena? Kaj bolj bliščččega, ko njene oči? bolj živahnega, ko njena usta? bolj smelega, kakor girlanda višnjevih in rudečih cvetic, s katerimi si je bila lase okinčala. Še to pot nij imela biserov, niti dijamantov, zaupala je v svojo velikansko čarovnost. Kazala se je živahno, veselo, polno krasu, niti enega valcerja niti ene kadrilje nij zamudila; kakor metulj je letala z enega konca dvorane v drugi, raz-

miselne možé z grdo lažjo, da je „vera v nevarnosti“, da vero kdo jemlje. Kako pravi Greuter?

Izreki modrijanov v „Laibacher Schulzeitungi.“

Modrijan „Lt.“ modruje v 18. številki l. 1873 tega slavnega časopisa priporočuje učiteljem nemške kandidate za državni zbor med drugimi tako-le (seveda v svetem nemškem jeziku): „V vseh ljudskih šolah na Kranjskem se podučuje v materinščini — v slovenščini — in nobenemu, najmanje ustavoverni stranki ne pride na misel, nad tem se spotikati; ko bi se pa to vendar le enkrat zgodilo, morali bi mi vsi enoglasno iz pedagogičnih uzrokov proti temu protestovati.“ (Stran 274.)

Po volitvah pa isti modrijan Lt. nemščino priporočuje vsem ljudskim šolam v vseh razredih počenši uže s prvim. V 21. listu ima namreč članek „pedagogična študija“, v katerem je nemščina največji „dar božji“ in učiteljem k sklepu tako-le govori: „Se ve, da ne sme učitelju to veleizdajstvo biti, če v šoli nemški govori, on mora imeti pred očmi „praktično potrebo“, katera nas sili, otrokenemščine učiti.“ (Str. 326.) V 1. številki l. 1873 modrujejo vsi modrijani tako-le: „Mi smo pred vsem učitelji, in ne spoznamo niti nemške niti slovenske barve.“ — Modrijan S. pa govori v 13. št. zopet tako-le: „Naše društvo ima skoraj same čvrste Slovence.“ (Stran 195.) Dvakrat ali trikrat zapojó: „Kranjski učitelji znajo nemški, lahko se preseló v druge dežele, kar jim svetujemo.“ Nekateri kranjski učitelji se na to res preseló. Modrijani jim v slovo pa drugače zapojó: „Ne mi, ti so kruhoborci, ki so svojo domovino zapustili.“ (Glej stran 3. l. 73 in št. 3. l. 74.)

Kranjske šolske postave so potrjene. Organ modrijanov se zadere; „Endlich also sind wir an das ersehnte Ziel gelangt; wir haben aufgehört Messner, willenlose Knechte zu sein, wir sind wirkliche, freie, unabhängige Lehrer geworden!“ (Št. 9. l. 1873.) Čez nekaj mesecev pa bi ti modrijani vso svobodo za nekaj grošev prodali, ter beračijo za „statsrock“. Ista deželna postava Kranjske

se je modrijanu G. na papirji kar čez noč predručila; ta žalostno toži: (Naj še to v lepi nemščini povem) „Was nützt es dem Lehrer jedoch, wenn die erhabene Schöpfung des Reichs-Volksschulgesetzes durch das Landesgesetz entgegen aufgehoben wird, das bei uns in Krain den Lehrer zu eben demselben unterthänigen Diener des jeweiligen Pfarrers macht.“ (Stran 39, l. 1874.) V tej veliki svoji klavernosti modrijan celó zaspi in v sanjah menda izgovori: „Mann kann also sagen, dass bei uns der Pfarrer das Ernennungsrecht hat.“ (Ista stran.) Ta modrijan je bil lani o tem času še modrejši; rekel je: „Na učiteljišči z nemškim učnim jezikom se more kandidat prav dobro slovenski naučiti.“ (Str. 69.) (Slava mu!) Pa ne samo to, on je izustil še celó to-le imenitno načelo: „Kar se kandidat denes (letos, zdaj) nauči, tega čez 10 let ne bo mogel več rabiti.“ (Ista str.) Prvi modrijan med njimi je pa tudi to-le modrost iznašel: „Vsi slovenski pisatelji so prevoditelji iz nemškega — torej nemškutarji; vsi Slovenci so se učili pa od Nemcev in od teh pisateljev — in so torej tudi — nemškutarji.“ (Stran 36. 73.) (Hoch takim š., a pardon — modrijanom).

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. februarja.

V **državnem zboru** 13. t. m. je finančni minister predložil zbornici osnove novih postav o **davkih** novih zidanj, o pridobitini, rentnini in osebnem davku. — Ti predlogi so jako važni, za to bomo obširneje v članku o njih govorili. Poslanec Meznik iz Moravskega je v isti seji interpeliral učnega ministra zastran premajhnega števila slovanskih srednjih šol na Moravskem. Kakor smo mi podučeni, nameravajo tudi slovenski poslanci enako interpelacijo staviti. Pri dovoljevanji rekrutov je izrekel dr. Razlag željo, naj bodo duhovenski kandidati vojaščine prosti.

V **Gradci** se je v tamošnjih ultramontanskih krogih ventilirala misel, naj bi se na cesarja poslala adresa, v kateri bi se slovesno protestiralo proti konfesijonelnim postavam.

Na **Ogerskem** ministerske kombinacije zopet lepo cvetó. Ghycy, Sennyey, Lonyay in Szlavy stoje po vseh pravih politične per-

mutacije denes tukaj, jutri tam, denes drug poleg drugega, jutri drug nasproti drugemu. Toda vse to je zdaj še igrača in se bode v resnobo spremenilo stoprv, kadar se cesar vrne.

Vnanje države.

Vsi **ruski** listi donajajo svečanostne članke zaradi navzočnosti avstrijskega cesarja. „Pet. Vedom.“ pravi, da je vihanje avstrijskih zastav v Peterburgu porok za to, da si Avstrija in Rusija ostaneta prijateljici.

V **Vatikanu** se pripravljajo hudi protesti proti avstrijskim konfesijonelnim postavam. Govori se, da po odhodu nuncijs Falcinellija z Dunaja ne pride noben nuncij tja, ako se postave potrdijo.

Francoske zbornice komisija trideseterih je sprejela osnovo volilne postave, katero sta ob svojem času Thiers in Dufaure predlagala. Vse kar ima še dostaviti, se zgodi do konca tega tedna. Potem se bo potrebovalo za sestavljanje poročila kakih štirinajst dni, da se sme upati, da v sredi marcija pride osnova na mizo narodne zbornice. Javno obravnavanje se tedaj ne sme pričakovati pred veliko nočjo. Tedaj bodo porabili možje od 24. maja ravno eno leto, da bodo spoznali, da morajo tam začeti, kjer so Thiersa in njegovo prerijevalno delo zmotili. — 1. marcija bodo volitve za departementa Vaucluse in Vienne. V prvem so konservativci postavili kljub tamošnjega demagogičnega mišljenja svojega kandidata v osebi markiza Raoul de Biliotti. V drugem kandidira bonapartist Beauchamps, ki bi se kot „septenalist“ rad zrinil v zbornico. Za Vaucluse republikanci nemajo še določnega kandidata; v Vienne kandidira od njih strani advokat Lepetit.

V **nemškem** državnem zboru Alzasanov in Lotaringov še dozdačij nij nič bilo. Med tem se delajo vsakojake kombinacije o njihovem parlamentarnem vedenju. Se bodo-li k centru vstopili? Ali bodo protest uložili, potem pa šli? Odgovora na to še nihče ne vé.

Turški veliki vezir je odstavljen. Na njegovo mesto pride dozdanji vojni minister, a svoj portefeuille obdrži.

Dopisi.

Iz Reke 14. febr. [Izv. dop.] Obračam Vašo pozornost na članek „Nekoliko rieči o riečkom hrvatskom gimnaziju“, (katerega je napisal povsem objektivno vrli, rodoljubni profesor reškega hrvatskega gimnazija g. Josip Martinovič, i katerega Vam pod zavitkom sé malimi stvarnimi primateci pošiljam, akoravno vem, da „Obzor“

veseljuje vse dvojice sè svojim lepim smehljanjem. To je Kvirina zelo osupnilo. Pevka je bila melanholično resnobra, sanjarsko ponosna, med tem ko je bila kreola enakotici. Ko je splesala polko, sedla je v fauteuil tako lenivo, tako dolgočasno, kakor ji je najbolje pristojalo. A naenkrat je skakala vsredi mehikanskega kontrdansa; a zmaga donne Lorence se je pokazala v havanskem valcerji, v katerim je lahna godba zibala plesalko, da se je videlo, kakor bi čarovno spala na plečah svojega kavalirja. Kreola je bila kraljica plesa, premda se je pevki na čast napravil. A je tudi mladi pribočnik francoskega poslanstva pazil na-njo.

— Francoz je zaljubljen v tebe, draga moja, reče donna Kvirina svoji prijateljici proti jutru.

— Misliš? odgovori ta smehljaje se.

— Vedno gleda va-te. Sicer te vprašam: kje si dobila ta kras, da očaruješ vse možke? Moj soprog je ravnokar dejal, da si lepša nego pevka.

— Ali si ljubosumna?

— Ne, Lorence, jaz te poznam, poznam te celo dosta, da vem, da v tem trenutku igraš strašno igro.

— Ti se varaš, Kvirina; jaz se le kratkočasim.

— Jaz opazujem, draga moja, pa vidim, da za vsak pogled, ki ga ti daruješ Francozu, Wilson tvojega soproga pogleda.

— Res? bodljaj za bodljaj.

— A to nij tako; gleda, da ti škode ne trpiš.

— Kaj hočeš reči?

— Obljubi mi, da se ne začudiš, naj ti odkrijem, kar si bodi.

— Le govori, ljuba Kvirina, jaz si upam vse slišati, ne da bi se ustrašila.

— Ne bojim se tvojega strahu, nego tvoje krutosti.

— Moje krutosti! deje kreola, spusti roke podolgem ob životu, ter gleda svojo prijateljico skozi na pol zaprte trepalnice.

Donna Kvirina dvomljivo strese glavo.

— Wilson, reče potihoma nagnivši se proti Lorenci, odide jutri večer proti Puebli.

— No, dobro! vsaj nekaj veselega zveš, Kvirina.

— Da, toda tvoj soprog gre s pevko; obljudil ji je.

Donna Lorence zagrabi roko svoje prijateljice, ter jo srpo gleda.

— Kdo ti jo to dejal, jo vpraša kratko.

— Moj soprog. Ti se mi smiliš, draga.

Donna Lorence zatisne oči, skrčeni prsti se jej stegnejo.

— Dobro! odgovori malomarno, tvoj mož s toboj nij zadovoljen. Don Ludoviko ne odide.

V tem trenutku pride Albert po kreolo, ter jo povabi na valcer. Ona odide, na lahko naslonena na mladega Francoza.

— Ali je res, da jutri večer odidete?

— Od kodi to veste?

— Od nekoga, ki pravi, da vaši vdanosti ne smem zaupati.

Albert hoče odgovoriti.

— St! reče kreola, slišijo naju.

(Da'je prih.)

i v Ljubljani pomnjivo čitate. (Članek, ki brani reško gimnazijo pred spisom „Primorčevim“, poslednjega smo bili i mi ponatisnili). je izvrsten in kakor se nam tudi od druge strani trdi bolj resničen nego „Primorčev“ a za nas predolg. Ur.) Sedanji profesori reškega hrvatskega gimnazija nemajo uzroka da ne bi se pokazali svetu s poštenim domoljubnim licem, kakor so se ponosno smeli kazati tedaj, ko je na-nje navaljeval zloglasni Czech i njegove (podkupljene) kreature. Sedanji profesori hrvatskega gimnazija na Reki smejo se tudi našim učenjakom i naprednjakom pokazati kot znanstveni ljudje, kar jim tudi radi priznavajo misleči rodoljubi, med temi Vaš prijatelj dopisnik.

Pa tudi med Rečani samimi zavladal je zadnja tri leta pomirljiv duh do našega gimnazija, do te trdnjave narodnega ponosa i znanstvenega delovanja hrvatskih i slovenskih rodoljubnih profesorov; dokaz temu, da je v prvih treh razredih tega hrvatskega zavoda po jedna tretjina sinov reških rodbin poslanih simo na odgojo, akoravno na Reki madjarska vlada vzdržuje realni svoj gimnazij z italijanskim učnim jezikom. Tudi Rečani tedaj priznavajo profesore hrv. gimnazije, kateri so človekoljubno mirni — i rodoljubno i znanstveno napredni, vse ob enem.

Evo Vam tu še imena mož, kateri so zadnji čas odšli iz našega zavoda na druga učiteljska mesta pred dvema leti: prof. Friderik Žakelj na gimnazij ljubljanski, prof. C. A. Bakotić za ravnatelja gimnazijalnega, najpred v Šibenik, sedaj v Spljet v Dalmaciji. Preteklo leto odšel je od nas prof. Dragotin Kössler na veliko realko v Zagreb, a prof. Tadija Smičiklas na gimnazij zagrebški.

Sedaj učiteljnjo še na hrvatskem gimnaziji na Reki: prof. Ljudevit Slamnik (Hrvat), ravnatelj, za naš zavod posebno zaslužen mož, prijatelj mladine in učiteljstva; prof. Anton Mazek (Slovenec), sedaj imenovan ravnateljem gimnazija v Požegi; prof. Jakob Čičigaj (Slovenec); prof. Ivan Zuban (Slovenec); prof. Vekoslav Novotny (Hrvat); prof. Josip Martinolić (Hrvat); prof. Mate Marušić (Hrvat); a namestni učitelji: Franjo Furlić, Franjo Kresnik, Juraj Bauer, Ivan Kinkela, Roman Baucer, vsi Hrvati s popolnimi učiteljskimi studijami, in Stepan Radošević, bister mladenič, Hrvat, ki se mu bode menda tudi kmalu nudila prilika, da svrši učiteljske nauke.

Čemu tedaj vpitje, ti „Primorče“, ki bi moral biti naš, s profesori reškega hrvatskega gimnazija v narodnem delovanju solidaren? Čemu tvoje nepremišljeno ravnanje? Čemu navala na lastno, domače nam ognjišče? —

Domače stvari.

— (Zidanje šolskega poslopja v Ljubljani.) Kakor se čuje, je večina gospodov mestnih svetovalcev ljubljanskih sklenila zidanje novega šolskega poslopja kranjskemu stavbenemu društvu prepustiti. Vendar na drugi strani ponuja konsorcij Faleschini delo za 800 gl. ceneje. Ali ima res ljubljansko mesto toliko denarja preveč, da 800 gl. več po nepotrebnem tja vrže? Ali morda gospod Faleschini ne more takega zidanja izvršiti? Dokazov je dovolj, da on to more.

— (Komunardi v Ljubljani?) Včeraj zjutraj so baje policaji našli in potrgali

na oglih slovenske plakate z napisom: Pozor delavci! kmalu pride čas! Odbor.“ — Sala.

— (Izpod Nanosa) se nam poroča: Navadno mislijo ljudje, da čista sapa in oster zrak varujeta pred vsako kužno boleznijo in da si posebno kozé ne upajo v visoko ležeče mrzle kraje. Da to nij res, se prav jasno iz tega vidi, ker so se kože uže celo na Nanos (4108') priklatile. Na nanoški planoti je namreč par hiš, 2834' nad morjem, pa vendar so kože pri teh kmetih tako hude, da je uže več ljudij pomrlo.

— (V Hrušici) pod Ljubljano, kjer so naše perice doma, je bila, — kakor se nam piše — oni teden čudna ženitev. Svatje so bili uže zbrani, kar se ženina mati — mrtva na tla zgrudi! Pravijo, da je ubogo ženo, premožno kmetico, to neizmerno peklo, da je njen sin vzel dekle, ki nij „nič imelo“. Nekoliko svatov je spremilo ženina in nevesto v cerkev, drugi so pa mrliča na pare devali.

— (Iz Postojne se nam piše: „Šopova“ gostilna (lesena koliba) na tako zvani „Rauberkomandi“ med Postojno in Planino je denes popoldne do tal zgorela. — Govori se, da je Luka-Matija ta požar prouzročil, kar pa nij baš verjetno.

— (Iz Rakeka) se nam piše: Pretečeni petek so planinski žandarmi v bližnjem Škocijanu našli v suhi strugi, ki je še pred par meseci polna vode bila, necega neznanega, civilno oblečenega mitveca. Od kod, kedaj in kako je omenjeni nesrečnež v te kraje zašel, se bode menda težko pozvedelo.

— (Iz Idrije) se nam piše, da se bode tam na spomlad skoraj gotovo začelo zidanje prav lepega novega šolskega poslopja. V tem obziru se bo torej uže nekaj storilo. — Kaj pa, če bodo tudi učitelji s šolskim poslopiem vred novih plač pričakovati morali? Duhovnikov, kateri so dobili po 300 gld. in 150 gld. doklade, ste se usmili, zakaj pa tudi učiteljev ob enem ne?!

— (Iz slovenskega Štajerja) nam dohaja vesela vest, da se tamkej med narodnimi učitelji snuje osnovalni odbor, ki bi učiteljsko društvo za ves slovenski Štajer v življenje zbudil. Vrlo dobro! Saj bi na Kranjskem le nemškutarski učitelji radi gospodarili!

— (Učiteljsko društvo) za okraje Kozje, Sevnica in Brežice bo v četrtek dne 5. marca v Sevnici zborovalo.

— (Učitelj g. Gust. Grossman) iz Ricmani v Istriji je dobil službo v Starem trgu pri Ložu. V Istriji je bil dober narodnjak, nadejamo se, da bo to tudi na novi službi.

— (Kozé). V Rajhenburški fari so nesrečne kože uže nekaj krepkih ljudij pobrale. Da je ta bolezen zelo nalezljiva, pričata mrtva moža, katera sta teden poprej — za kozé umrlega k pogrebu nosila.

— (Štajerskih duhovnikov) je prosilo 107 za Stremayerjevo državno podporo. Večina jih je baje na slovenskem Štajerskem.

— (Goriški mežnarski političarji) imajo 26. t. m. občni zbor svojega društva „Gorica.“

— (V Kanalu) na Goriškem je bila te dni velika slovenska beseda z gledišno igro „V Ljubljano jo dajmo.“

— (Iz Vodice v Istri) se nam piše: Tudi pri nas smo imeli včerajni večer kratkočasno veselico s plesom, v krasno oplešanem salonu na pošti, za kar si je uljudna finančna straža pod nadzorništvom mnogo spoštovanega g. Jožefa Romolda, rojenega v Kranji na Gorenjskem, in vrlega g. Ivana Fencelna, stražnega respicijenta hvalevredno prizadela. Vse se je v najlepšem redu vršilo. Jedila so bila okusna in ne — predraga, pijača — vino in ol — izvrstna. Čuditi se je res, kako čedno in priljudno se tukajšnje krasotice obnašajo in kako dobro ne le domače, temuč tudi vnanje plese plešejo. — Največja hvala pa gre g. poštarju in županu Martinu Ribariču, kateri dasiravno je le tukajšnje farno šolo obiskoval, se je po lastnem trudu tako vspešno izobrazil, da ga zaradi njegove priljudnosti in žrtvovalnosti vse spoštuje. Sploh so ljudje vodiške župe lepe in čvrste postave, bistrega uma, živahni in marljivi, tako, da tudi letos, dasiravno je bila lani prav slaba letina, gladu ne trpijo.

— (Slovensko gledališče.) V nedeljo, 15. februarja, so naši igralci predstavljali Nestrojevo čarobno burko s petjem: „Hudobni duh Lumpaci-Vagabund“. Dasiravno je ta iga uže sploh znana, je vendar privabila mnogo nedeljskega ljudstva v gledališče, posebno galerija in partér sta bila polna. Igralci so dobro igrali in posebno predstavljajci glavnih rol: g. Nolli (črevljar Knefta), g. Kajzelj (krojač Klobčič) in g. Jeločnik (mizar Sveder) za svoje vrlo petje in igranje mnogo glasne hvale prejemale.

— (Pikantnosti). Iz Ljubljane se „Soči“ piše: „Kako milovanja vredni so naši klerikalni prvaki v svojem dejanju in nehanju, kako malo izbirični so v sredstvih takrat, kadar morejo črniti nasprotno jim narodno liberalno stranko i njena glasila, to nam prav bistro kaže ta-le dogodka: G. Š. Ž., trgovec v Krškem, znan domoljub, je bil več let naročen na „Novice“. Pred novim letom pa ta poštenjak naznani noviški administraciji, da mu nij več treba „Novic“ pošiljati, ker mu „Slovenski Narod“ zadostuje. Čez par dnij prejme gosp. Š. Ž. to-le anonimno listnico: — „Iz Ljubljane. Kdor ne naroči ne dobi, kajti „Nov.“ niso „Nar.“, ki se ljudem sili. Če Vam ne dopadejo več, je to znamenje, da Vam ni za različno podučevanje mar, ampak za škandale. — Dober tek! A. M.“ Jasno, kakor beli dan je, da ta karta od nikoder drugod ne izhaja, nego iz administracije Bleiweissovih „Novic“, kajti gdo drug bi se v Ljubljani (listnica ima kolek ljubljanske pošte 31. dec.) za to brigal, ali je g. Š. Ž. na „Novice“ naročen ali ne, nego noviška administracija. Da, gdo drug bi celo v Ljubljani mogel vedeti, da g. Š. Ž. „Novic“ neče več prejemati, nego ta? Kako slabo se mora torej „Novicam“ goditi, če uže po prelepem vzgledu fakinske „revolver-presse“ svoje bivše naročnike psujejo! A stvar ima še drugo, jako pikantno plat! G. Š. Ž. je omenjeno listnico v Ljubljano poslal in tukaj so možje, ki Bleiweissovo pisavo prav dobro poznajo, soglasno izrekli, da te brezimne listnice noben drug človek nij pisal, nego sam prvaški očaj dr. Janez Bleiweiss! . . . Milo se skoro človeku stori premišljujočemu, da dr. Bleiweiss, mož ki bi tako lahko nedotakljiv in vzvišen nad

nami vsemi stal ter se v svitu in solncu svoje slave grel, na svoja stara leta v svoji slepi zagrizeni strasti tako malostna sredstva rabi, da bi svoj od dne do dne buje propadajoči list pogina otel. Ne dr. Bleiweiss, nego narodni liberalci nasproti takemu perfidnemu sumničenju od Bleiweissove strani proste duše lahko pravijo: dober tek!"

Javna zahvala.

Kakor že lani, tako je tudi letos odbor „Narodne šole“ našo učilnico obdaroval s prav koristnimi učili. Prejeli smo namreč: 4 kubične decimetre, 4 metr. merila, 5 knjig (1 letnik „Verteca“, 1 iztis „nove mere in vage“, 1 iztis „knjižica za kmeta“ (sadje-reja), 1 atlant strupenih rastlin, 1 popis anatomičnih tabel in več pesmi ter papirja. Zahvaljevaje se za ta obilni dar priporočuje podpisani „Narodno šolo“ vsem slovenskim šolam in učiteljem.

V Ljutomeru 15. febr. 1874.

Ivan Lapajne.

Poslano.

Dá sem jaz, kar mi nek človek v „Poslanem“ št. 37 str. 3 „Sl. N.“ podtika, brez izpita deset let na gimnaziji supiral, je gola laž. Supienturo na tukajšnji gimnaziji mi je sl. c. k. deželna vlada z razp. 17 sept. 1861 št. 6975 vsled mojega izpita podelila. Spričalo tega izpita mi je bilo dano od c. k. znanstvene gimnazijske izpraševalne komisije na Dunaji 20. Julija 1860.

L. Gariboldi,

c. k. profesor.

V Ljubljani 17. febr. 1874.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry

v Londonu.

Vsem trpečim zdravje po izvrstni Revalesscière du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledeče bolezni odstrani: bolezni v želodeci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na slisnici, v dušnjaku, v mehurji, in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času nosečnosti, scalo silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom zoperstavljala se:

Spričevalo št. 73.928.

Waldeg na Štajerskem,

3. aprila 1872.

Hvala Vašej Revalesscière, katero sem jaz, 50 let star mož, skozi 2 leti neprestano užival, sem od mojega 10letnega trpljenja: otrpnost na rokah in nogah, skor popolnem ozdravel in opravljam, kakor v najboljših časih, svoje posle. Za to meni izkazano veliko dobroto Vam izrekam s tem srčno zahvalo.

Br. Sigmo.

Spričevalo št. 93.268.

Trapani v Siciliji, 13. aprila 1870.

Moja žena, žrtva strašnih, nervoznih bolečin, s hudo oteklino na celem životu, s srčnim bitjem, nespečnostjo in vranienico v najhujši stopinji, je bila od zdravnikov za izgubljeno zmatrana, kar sem se odločil približati k Du Barry-evi neprecenjeni Revalesscière. To izvrstno sredstvo je na začudenje mojih prijateljev, v kratkem času one strašne bolečine ozdravilo in mojo ženo tako okrepčalo, da se je, dasiravno 49 let stara, plesov udeležiti mogla. To Vam naznanjam na korist vseh enako trpečih in se Vam srčno zahvalim.

Atanasio Barbera.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraščanih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah 4 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Lubenbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birn-

Izdatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.

bacher, v Lonči Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Tuji.

13. februarja:

Pri **Elefantu**: Psehunder iz Reke. — Krašovic iz Cirknice. — Sürch iz Züricha. — Spitzer iz Dunaja.

Pri **Mallcu**: Klinger iz Matenje vasi. — Kreilsheim, Degen, Prohaska iz Dunaja.

Pri **Zamoru**: Witsch iz Dunaja. — Derjani iz Žuženberka. — Pern iz Gradea. — Prešern iz Kamnika. — Drobnič, Berdavs iz Dobrepolja.

Dunajska borza 16. februarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . . 69 gld. 25 kr.

Enotni drž. dolg v srebru . . . 74 „ 35 „

1860 drž. posojilo	104	—	—
Akcije narodne banke	981	—	—
Kreditne akcije	242	25	—
London	112	70	—
Napok	8	96 1/2	—
C. k. cekini	—	—	25
Srebro	106	—	—

En trgovsk učenec

se pri podpisnem išče za manufakturno štacuno v **Ljubljani**.

Sinovi iz dežele imajo prednost.

(37—3) **Anton Vrhunc.**

Pred sleparstvom se svari!

Med mnogimi naznanili, posebno za ure, merijo marsikateri na to, pokrajinske prebivalce preslepariti. Naj se vsak varuje z lastnega dobička takšne ure kupiti, za katere firma prodajalca ne dá dovoljne garancije. Pri meni kupljene ure se vsak čas ali izmenjajo ali nazaj vzememo, **dokaz najstrogeje solidnosti!**

Neverjetno, pa resnično!

Za 1 gl. 50 kr. in 1 gl. švicarska moderna porcelan-email-ura, z lepimi seljankami in cvetlicami emailirana, prav elegantna in po niski ceni, koristna za vboge in bogate, z enoletno garancijo.

Za 9, 10, in 11 gl. prava angleška, srebrna cilindrična ura, s čisto talmi-verižico, z medaljonom, etuijem, ključem in 5letnim garantilnim listom, in z rezervnim urnim steklom vred. Taiste krono-časomerne ure, najfinejše v ognji pozlačene samo 12 gld. 50 kr.

12 in 15 gl. velja praktična, dobra in čista remontoirna ura, tako zvana cesarska ura, ki je najboljšo delo, kar se more misliti; zdravnikom in p. duhovnikom itd. se te ure ne morejo dovolj priporočati, ker so očitni dokazi, da takšna trpežna ura niti za sekundo zaiti ne sme.

Za 15 in 18 gl. se dobijo moderne vojaške ure, lahke, lične, poleg tega jako elegantne in okusne, in kar je glavna reč, zelo natančno gredo in so po čudno niski ceni; k takej uri dobi vsaki imitirano srebrno urno verižico po modernem fazonu z ključem, etuijem, medaljonom in 5letnim garantilnim listom.

Samo 12 in 15 gl. srebrna cilindrična ura, s pravim zlatim obročem na skok, močnim kristalnim steklom, z verižico in medaljonom iz talmi-zlata in garantilnim listom vred.

Samo 15 ali 20 gl. prava angleška srebrna siderna ura, savonete z dvojnimi pokrovom, najfinejšo gravirana, s pravo talmi-zlato verižico in garantilnim listom vred.

Samo 13 gl. prava angleška, srebrna in v ognji pozlačena kronometer-ura z verižico, medaljonom iz talmi-zlata, usnjatim etuijem in garantilnim listom.

Samo 14 gl. taista, znamenito finejša, z orijentalnim kašipotem.

Samo 16 ali 17 gl. prava angleška Prince of Wales-remontoarna ura, najmočnejšega obsega, s kristalnim steklom, kolesjem iz nikla in v pravem, čistem talmi-zlatu: te ure imajo celo pred družini to prednost, da se brez ključa navijajo; k takšnim uram dobi vsaki talmi-zlato verižico z medaljonom in garantilnim listom vred zastoni.

Samo 13 gl. prava angleška ura iz čistega talmi-zlata, cilindrična, nove faze, z dvojnimi kristalnim steklom, in še tudi kolesje vidi, ko je zaprta, s talmi-zlato verižico, z medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 14 ali 17 gl. celo majhna ura za gospe, iz pravega srebra in prav pozlačena, s pravo talmi-zlato verižico okolo vrata in garantilnim listom vred.

Samo 18 in 20 gl. prava angleška najfinejša v ognji pozlačena srebrna kronometer-urna ura z dvojnimi pokrovom, najfinejšo emailirana, s fino verižico iz pravega talmi-zlata, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 18 ali 20 in 25 gl. najfinejša prava angleška siderna ura, na 15 rubinov, z najfinejšo verižico iz talmi-zlata, medaljonom, usnjatim etuijem in garantilnim listom vred.

Samo 20 in 25 gl. srebrna remontoarna ura, se brez ključa navija, s talmi-zlato verižico in medaljonom vred.

Samo 23, 25 in 27 gl. zlata ura za gospe z verižico, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 30, 35 in 40 gl. prava angleška srebrna remontoarna ura z dvojnimi pokrovom, garantovana in patentovana.

Samo 35, 45 in 50 gl. prava angleška zlata siderna ura s kristalnim steklom.

Samo 60, 75 in 100 gl. fina zlata remontoarna ura s kristalnim steklom, 105 in 115 gl. z dvojnimi steklom.

Samo 200—300 gl. pravi angleški kronometer, z remontoarom, dvojnimi pokrovom in kristalnim steklom.

Razen tega vse kje drugod ali od kogar drugega razglašene ure **ceneje**.

Delavnica za poprave ur.

Stare ure, večkrat dragi družinski spominki, se popravljajo in ponavljajo. Cena poprav 5letno garancijo gl. 1 1/2, gl. 3, 5 do 10 gl.

Pismena naročila

se na pošto povzete ali pošiljate zneska v 24 urah izvrše. Na posebno zahtevanje se pošiljajo tudi ure in verižice na povzete na izbirko in se za neobdržano denar nazaj pošlje.

Moje cene so vedno nižje kakor najnižje povsod in jaz stojim s svojimi terjatvami na visocini časa.

Vsi, ki si nove ure naročiti želé,

Vsi, ki stare ure za nove zamenjati hočejo, so prošeni, se na mojo firmo obrniti.

Philipp Fromm,

Uhrenfabrikant, Rothenthurmstr. 9, Wien.

Naslov naj se dobro zapomni.

(284—11)

Lasimpa in usk „Narodne tiskarne“.